

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
31-10-24

J nr. 2024-4087

Akt-id 517891

Svar på KEF alm. del – spm. 3

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af d. 17. oktober 2024 stillet mig følgende alm. del spørgsmål 3, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dina Raabjerg (KF).

Spørgsmål 3

Vil ministeren lave en oversigt over ændringer i eltariffer rettet mod producenter fra 2020-2024 på transmissionsniveau og distributionsniveau? Hvad er forklaringen på eventuelle forskelle i niveauet for tarifstigninger mellem transmission- og distributionsniveau?

Svar

Jeg skal indledningsvist bemærke, at netvirksomhederne og Energinet udarbejder tarifmetoderne, og at Forsyningstilsynet har en enekompetence til at godkende tarifmetoderne. Denne kompetencefordeling følger af elmarkedsdirektivet. Folketingets og ministerens mulighed for at påvirke tarifniveauet er derfor meget begrænset. Netvirksomhederne og Energinet kan løbende justere tarifferne indenfor den godkendte metode.

Producenternes betaling til Energinet og netvirksomhederne består af en løbende tarifiering (*indfødningsstarif* og *balancetarif*) og en engangsbetaling (*tilslutningsbidrag*). Producenttariffer er en samlebetegnelse for *indfødningsstariffen*, *balancetariffen* og *tilslutningsbidraget*. *Indfødningsstariffen* dækker de omkostninger, som producenterne påfører elnettet, bortset fra udgifter relateret til deres tilslutning. *Balancetariffen* dækker en andel af Energinets samlede omkostninger til systemydelse og håndtering af balancemarkedet. *Tilslutningsbidraget* afspejler, de omkostninger som et produktionsanlæg af en given størrelse relateret til tilslutningen, herunder forstærkning og udbygning af det kollektive net.

Producenter har historisk ikke betalt tilslutningsbidrag til hverken netvirksomhederne eller Energinet. Producenterne har ligeledes historisk ikke betalt en ind-

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

fødningstarif til netvirksomhederne. Disse omkostninger blev dækket af henholdsvis udligningsordningen og forbrugerne. Producenterne har dog i hele den forespurgte periode betalt en indfødningstarif til Energinet.

Et bredt flertal i Folketinget blev med *Klimaaftalen for energi og industri mv. af 22. juni 2020* enige om at afskaffe udligningsordningen, som dækkede netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til nettilslutning af VE-anlæg, fra den 1. januar 2023 og frem. Samtidig blev det besluttet at indføre lovgivning, der muliggør indførelsen af geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningstariffer for producenter på både distributions- og transmissionsniveau.

Det er grundlæggende ikke muligt at sammenligne omkostningerne på transmissionsniveau og distributionsniveau, herunder forskelle i niveauet for tariffstigninger. Betalingerne dækker forskellige typer omkostninger ved at drive henholdsvis et distributionsnet og et transmissionsnet. De godkendte tarifmetoder afspejler de omkostninger, som producenterne giver anledning til for deres brug og tilslutning til det kollektive elnet. Det er et grundlæggende EU-princip fastlagt i elmarkedsforordningen, som Forsyningstilsynet lægger til grund for deres godkendelse af tarifmetoderne.

Tabellen nedenfor viser niveauet for Energinets og netvirksomhedernes indfødningstariffer i perioden 2020-2024. Indfødningstariffen dækker ikke de samme omkostninger for hhv. Energinet og netvirksomhederne, hvorfor de ikke kan sammenlignes.

Tablet 1

Niveauet for Energinets og netvirksomhedernes indfødningstariffer i perioden 2020-2024

Årstal	Indfødningstarif (netvirksomhederne)	Indfødningstarif (Energinet)	Balancetarif (Energinet)
2020	0 øre pr. kWh	0,3 øre pr. kWh	0,086 øre pr. kWh
2021	0 øre pr. kWh	0,3 øre pr. kWh	0,112 øre pr. kWh
2022	0 øre pr. kWh	0,3 øre pr. kWh	0,123 øre pr. kWh
2023	Afhænger af kundekategori og netvirksomhed	0,3-0,9 øre pr. kWh	0,116 øre pr. kWh
2024	Afhænger af kundekategori og netvirksomhed	0,3-0,9 øre pr. kWh (indfødningstarif er sat til 0 for 2. halvår 2024)	0,24 øre pr. kWh
2025 (udmeldt)	Afhænger af kundekategori og netvirksomhed	0,5 øre pr. kWh	0,65 øre pr. kWh

Kilde: Energistyrelsen og Energinet

Energinet har i perioden fra 2020-2022 opkrævet en indfødningstarif på 0,3 øre pr. kWh. Fra den 1. januar 2023 udnyttede Energinet muligheden for geografisk

differentiering af indfødningsstariffen, hvilket betød, at producenter i produktionsdominerede områder har betalt en indfødningsstarif på 0,9 øre pr. kWh, men producenter i forbrugsdominerede områder har betalt en indfødningsstarif på 0,3 øre pr. kWh. Fra 2025 anvender Energinet igen en ensartet indfødningsstarif i hele landet.

Indfødningsstariffen, som producenter skal betale til *netvirksomhederne*, afhænger af, hvilket netområde og hvilken kundekategori producenten tilhører. Der findes 7 kundekategorier og med 35 netvirksomheder, giver det op til 245 forskellige indfødningsstariffer.

Energinet og netvirksomhederne opkræver desuden geografisk differentierede tilslutningsbidrag fra 1. januar 2023. Tabellen nedenfor viser omkostningerne for en producent til at blive tilsluttet transmissionsnettet i 2023-2025. Producenterne betaler et stationsbidrag afhængig af spændingsniveauet i tilslutningen, men uden geografisk differentiering.

Producenten bidrager derudover med *tilslutningsbidraget* til styrkelse og udbygning af det kollektive elnet, som tilslutningen giver anledning til. Denne betaling differentieres geografisk afhængig af området for tilslutning. Er der således en overvægt af produktion i området (produktionsoverskudsområde), vil tilslutning af endnu mere produktion øge behovet for lokale netforstærkninger for at sikre, at produktionen kan komme væk fra tilslutningspunktet. Derfor er det dyrere for producenter at blive tilslutte elnettet i disse områder.

Tabel 2
Tilslutningsbidrag for nye elproducenter (Energinet)

Årstal	Stationsbidrag (for TSO-tilslutninger) mio. DKK per felt			Transformerbidrag (for DSO-tilslutninger i rød geozone) mio. DKK/MW	Tilslutningsbidrag til nært net (for TSO- og DSO-tilslutninger) mio. DKK/MW	
	132/150kV	220 kV	400 kV		Forbrugsdomineret område	Produktionsoverskudsområde
2023	7,27	8,39	12	0,17	0,101	0,328
2024	8,89	10,2	13,75	0,257	0,119	0,392
2025 (udmeldt)	18,2	10,7	18,8	0,35	0,193	0,993

Kilde: Energistyrelsen

Netvirksomhedernes omkostninger forbundet med tilslutning til distributionsnettet afhænger for det første af, hvor i nettet produktionen tilsluttes. Jo tættere

kunden er på udvekslingen til Energinets transmissionsnet, desto færre netkomponenter lægger producenten beslag på. Derfor kategoriseres producenter efter deres tilslutningspunkt og betaler et standardtilslutningsbidrag på baggrund heraf. Der findes, som anført ovenfor, syv kundekategorier for nettilslutning til distributionsnettet.

Netvirksomhederne har derudover, ligesom Energinet, anvendt muligheden for at differentiere *tilslutningsbidraget* geografisk afhængigt af, om tilslutningen foretages i et produktionsdomineret eller et forbrugsdomineret område. Netvirksomhederne har dog også en tredje kategori, der anvendes om områder, som hverken er domineret af forbrug eller produktion.

Med 7 kundekategorier og 3 typer af områder, findes der således 21 forskellige tilslutningsbidrag. Der kan derudover være forskellige standardtilslutningsbidrag hos netselskaberne, hvis et netselskab har anmeldt afvigelser fra Green Power Danmarks branchevejledning. Brancheorganisation Green Power Denmark har samlet et godt overblik over betalingen på deres hjemmeside.¹

Med venlig hilsen

Lars Aagaard

¹ <https://elnet.dk/nettariffer-priser-gebyrer/tilslutningsbidrag-produktion>